

Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну
імені Михайла Бойчука

Факультету дизайну

Кафедра графічного дизайну

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КОМПОЗИЦІЯ

Загальна інформація про дисципліну

Рівень (ступінь) вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	02 Мистецтво
Спеціальність	022 Дизайн
Освітня програма	Графічний дизайн
Статус дисципліни	Обов'язкова
Курс/Семестр	1 курс (I -II семестр)
Кількість кредитів ЄКТС	150 (5 кредитів)
Розподіл за видами занять за годинами навчання	Лекції
	Практичні
	Самостійна робота
Форма підсумкового контролю	Екзаменаційний перегляд (I -II семестр)
Викладач	Старший викладач кафедри графічного дизайну Л.А. Бернат
Контактна інформація викладача	Корпоративна пошта – bernat_1@kdidpamid.edu.ua
Ресурси комунікації з викладачем	https://classroom.google.com/u/1/c/NjI0MDkzMTY2OTU0 Телеграм
Дні занять	Вівторок, середа (10:30-17:00)
Консультації	Відповідно до графіку консультацій: вівторок, середа (10:30-17:00)

Опис навчальної дисципліни

<p>Анотація дисципліни</p>	<p>Зміст дисципліни. Перелік тем:</p> <p>Тема 1. Завдання і зміст дисципліни «Композиція».</p> <p>Структура теорії композиції. Види композиції</p> <p>Тема 2. Форма та її утворюючі. Точка, як: першооснова будь-якої форми, елемент композиції, біонічна, конструктивна</p> <p>Тема 3. Форма та її утворюючі. Лінія. Різновиди ліній. Геометричний філософський та асоціативний аспект поняття «лінія». Лінія біонічна та конструктивна.</p> <p>Тема 4. Закони композиції. Закони ритму. Метр. Ритм. Ритмізація.</p> <p>Модуль. Рапорт.</p> <p>Тема 5. Закони композиції. Закони ритму. Ритмічні ряди.</p> <p>Тема 6. Симетрія. Асиметрія. 3.Статика. 4.Динаміка.</p> <p>Тема 7. Контраст і нюанс форм, величин і тону.</p> <p>Тема 8. Підпорядкування форми. Трансформація форми на площині.</p> <p>Тема 9. Колір, як елемент композиції. Просторові та асоціативні властивості кольору. Кольоровий акцент. Колір, як засіб посилення художньої виразності.</p> <p>Тема 10. Розвиток формальної плями в реалістичне зображення. Графічний трансформ.</p> <p>Тема 11. Метонімія. Трансформація обраної форми в іншу. Пластичний трансформ.</p> <p>Тема 12. Пластичний трансформ. Розвиток форми в натюрморт, пейзаж.</p> <p>Ключові слова: дизайн, графічний трансформ, формалістична композиція, просторові та асоціативні властивості кольору, форма та її утворюючі</p> <p>Роль та місце дисципліни у системі підготовки: формує у студентів професійні компетентності, спрямовані на розвиток дизайнерських вмінь побудови композицій, структурування формалістичних форм, володіння пластичним трансформом та розумінням метонімією</p>
<p>Мета та завдання дисципліни</p>	<p>Метою навчальної дисципліни є вивчення предмету, як науки з системою відповідних закономірностей, питань теорії і практики графічних композицій, особливостей мови графічного дизайну а також є підготовка фахівця з високим рівнем художньо-дизайнерської майстерності, формування гармонійно-розвинутого з індивідуальною творчою думкою спеціаліста для самостійного творчого вирішення завдань дизайнерської діяльності.</p>

	<p style="text-align: center;">Основні завдання навчальної дисципліни:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Формування та розвиток творчої думки, почуття гармонії, поглиблене розуміння побудови графічної площини композиції та відповідний вибір методу мови графічного дизайну. 2. Проведення практичних занять зорієнтовано на індивідуальну роботу із кожним студентом для опанування сутності композиційних побудов та графічних засобів, а також посилення художніх аспектів створених композицій. 3. Практичну та самостійну роботу студенти можуть виконувати, як в години згідно навчального плану, так і відпрацювати заданий матеріал у творчих майстернях. <p>Внаслідок вивчення навчальної дисципліни студент повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань, 2. уміння оцінювати й модифікувати освоєні наукові методи й засоби дизайн-діяльності, 3. обізнаність в особливостях проектної діяльності, готовність до її реалізації, 4. здатність до знаходження нестандартних рішень типових задач та вирішення нестандартних завдань, спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію 5. володіння професійним термінологічним апаратом, здатність використовувати у практичній діяльності досвід світової та вітчизняної шкіл дизайну, методів та авторських прийомів провідних дизайнерів 6. володіння навичками візуального створення й сприйняття двовимірних і тривимірних об'єктів, володіння різними методиками проектування об'єктів графічного дизайну.
Передумови вивчення дисципліни	Передумовою для вивчення дисципліни «Основи композиції» є певний обсяг знань з таких дисциплін як «Основи комп'ютерного дизайну», «Рисунок», «Кольорознавство»
Програмні компетентності	
Інтегральні компетентності	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі дизайну, або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій і методів дизайну та характеризується комплексністю та

	невизначеністю умов
Загальні компетенції (ЗК)	ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 7. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Структура навчальної дисципліни:

Назва модулів і тем	Кількість годин				
	усього	лек	сем	практ	срс
1	2	3	4	5	6
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Композиція як наука. Структура теорії композиції. Види композиції.					
Тема 1. Композиція як наука. Завдання і зміст дисципліни «Композиція». Структура теорії композиції. Види композиції	11	2		4	5
Тема 2. Форма та її утворюючі. Точка, як: першооснова будь-якої форми, елемент композиції, біонічна, конструктивна	9			4	5
Тема 3. Форма та її утворюючі. Лінія. Різновиди ліній. Геометричний філософський та асоціативний аспект поняття «лінія». Лінія біонічна та конструктивна.	11			6	5
Тема 4. Закони композиції. Закони ритму. Метр. Ритм. Ритмізація. Модуль. Рапорт.	9			4	5
Тема 5. Закони композиції. Закони ритму. Ритмічні ряди.	9			4	5
Тема 6. Симетрія. Асиметрія. Статика. Динаміка.	11			6	5
Разом за змістовим модулем 1	60	2		28	30
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Площинна композиція та візуалізація об'ємно-просторових властивостей форм. Підпорядкування форми.					
Тема 7. Контраст і нюанс форм, величин і тону.	18	2		6	10

Тема 8. Підпорядкування форми. Трансформація форми на площині.	14			6	8
Тема 9. Колір, як елемент композиції. Просторові та асоціативні властивості кольору. Кольоровий акцент. Колір, як засіб посилення художньої виразності.	14			6	8
Тема 10. Розвиток формальної плями в реалістичне зображення. Графічний трансформ.	14			6	8
Тема 11. Метонімія. Трансформація обраної форми в іншу. Пластичний трансформ.	14			6	8
Тема 12. Пластичний трансформ. Розвиток форми в натюрморт, пейзаж.	16			6	10
Разом за змістовим модулем 2	90	2		36	52
Усього годин	150	4		64	82

Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Антонович Є.А. Креслення: Навч. посібник / Є.А. Антонович, Я.В. Василюшин, В.А. Шпильчак. Львів: Світ, 2006. 512 с.
2. Бородай Ю.О. Графічний дизайн: Методичні вказівки. К.: КНУБА, 2003. 64 с.
3. Висоцький С.О. Київська писемна школа X–XII ст. (до історії укр. писемності). Львів; Київ; Нью-Йорк, 1998. 246 с.
4. Даниленко В.Я. Дизайн. Підручник. Харків: ХДАДМ, 2003. 320 с.
5. Дурняк Б.В., Батюк А.Є. Розробка і дизайн рекламних видань: Навчальний посібник. Львів: видавництво Українська академія друкарства, 2006. 315 с.
6. Стівен Геллер, Сеймур Кваст Графічні стилі: від вікторіанців до хіпстерів (Graphic Style: From Victorian to Hipster). К.: ArtHuss, 2019. 296 с.
7. Гевін Емброуз, Найджел Оно-Білсон Основи. Графічний дизайн 01: Підхід і мова (Basics Graphic Design 01: Approach and Language). К.: ArtHuss, 2019. 192 с.
8. Гевін Емброуз, Ніл Леонард Основи. Графічний дизайн 03: Генерування ідей (Basics Graphic Design 03: Idea Generation). К.: ArtHuss, 2019. 192 с.
9. Кириченко М. А., Кириченко І. М. Основи образотворчої грамоти : навч. посіб. Вид. 2-ге. Київ: Вища школа, 2002. 191 с.
10. Костенко Т. В. Основи композиції та тривимірного формоутворення: навч.- метод. посіб.: Харків: ХДАДМ, 2003. 256 с.
11. Куленко М. Основи графічного дизайну. К.: Кондор, 2008. 210 с.
12. Куленко М.Я. Графічний дизайн. Навч. посібник. К.: КНУБА, 2003. 156 с.

13. Куленко М.Я. Мистецтво шрифту: Графічний дизайн. Кн. 1.: Навчальний посібник. К.: Альтер-прес, 2011. 140 с.
14. Куленко М.Я. Мистецтво шрифту: Графічний дизайн. Кн. 2.: Навчальний посібник. К.: Альтер-прес, 2015. 156 с.
15. Лесняк В.І. Акцидентний шрифт: 75 оригінальних шрифтів. Харків: Колори, 2004. 140с.
16. Лесняк Володимир Відтворення шрифтової спадщини: 40 оригінальних шрифтів. – К.: ArtHuss, 2020. 160 с.
17. Синєпулова Наталія Композиція: Тотальний контроль. К.: ArtHuss, 2019. 240 с.
18. Жирнов А.Д. Лінійний рисунок: Лекції та практичні завдання дисципліни «Основи візуального проектування» для студентів спеціальності «Дизайн». К.: НАКККіМ, 2014. 67 с.
19. Еллен Лаптон, Дженніфер Коул Філіпс Основи. Графічний дизайн 04: Нові основи (Graphic Design. The New Basics). К.: ArtHuss, 2020. 262 с.
20. Михайленко В.Є., Ванін В.В., Ковальов С.М. Інженерна та комп'ютерна графіка: Підручник. 6-те вид. К.: Каравела, 2012. 368 с.
21. Михайленко В.Є., Яковлев М.І. Основи композиції (геометричні аспекти художнього формотворення): Навч. посібник для студ. вищих навч. закладів. К.: Каравела, 2004, 304с.
22. Нариси з історії українського дизайну ХХ століття: Зб. Статей / Інституту проблем сучасного мистецтва НАМ України. К.: Фенікс, 2012. 256 с.
23. Рюбен Патер Політика дизайну (The Politics of Design: A (Not So) Global Design Manual for Visual Communication). К.: ArtHuss, 2021. 192 с.
24. Йоганнес Іттен Наука дизайну та форми: Вступний курс, який я викладав у Баугаузі та інших школах (Gestaltungs- und Formenlehre. Mein Vorkurs am Bauhaus und später). К.: ArtHuss, 2021. 136 с.
25. Йоганнес Іттен Мистецтво кольору: Суб'єктивний досвід і об'єктивне пізнання як шлях до мистецтва (Kunst der Farbe: subjektives Erleben und objektives Erkennen als Wege zur Kunst. Studienausgabe). К.: ArtHuss, 2022. 96 с.
26. Михайленко В. Є., Яковлев М. І. Основи композиції : геометричні аспекти художнього формотворення : навч. посіб. для студентів вищих навч. закл.: Київ: Каравела, 2004. 304 с.
27. Хмельовський О., Костукевич С. Графіка й основи графічного мистецтва : навч. посіб. Кн. 1. Луцьк: Луцький держ. технічний ун-т, 2003. 160 с.
28. Яремків М. Композиція: творчі основи зображення : навч. посіб. Тернопіль: Підручники і посібники, 2005. 112 с
29. Яковлев М.І. Композиція + геометрія. К.: Каравела, 2007. 240 с.
30. Altmann Gabriel, Fengxiang Fan Analyses of Script. Properties of Characters and Writing Systems. Berlin, New York. 2008, 169 с.
31. Dabner David The new graphic design : a foundation course in principles and practice. 5th edition. Published by John Wiley & Sons Inc., Hoboken, New Jersey, 2014. 210 с.
32. Cheng Karen Designing type. Yale University Press, 2005. 331 с.

34. Heller Steven Design literacy : understanding graphic design. 2nd ed. Allworth Press, New York, 2004. 465 с.
35. Lupton Ellen Thinking with type. A critical guide for designers, writers, editors & . Princeton architectural press. New York, 2004. 175 с.
36. Felici James The complete manual to typography: A Guide to Setting Perfect Type . 2th edition. Peachpit, Berkeley, 2012. 402 с.
- 37.

Допоміжна література

1. Даниленко В.Я. Дизайн. Підручник. Харків: ХДАДМ, 2003. 320 с.
2. Даниленко В.Я. Основи дизайну: Навчальний посібник. К., 1996. 245 с.

Інформаційні ресурси

1. Інститут проблем сучасного мистецтва [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.mari.kiev.ua> (Дата звернення: 07.10.23)
2. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua> (Дата звернення: 07.10.23)
3. Національна парламентська бібліотека України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nplu.kiev.ua>. (Дата звернення: 07.10.23)

Методи контролю та розподіл балів

Форми контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Перевірка виконання практичних завдань	72	
Перевірка виконання самостійних завдань	14	
Екзаменаційний перегляд	14	
Всього	100	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		

64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Технічне та інструментальне забезпечення

Необхідне обладнання, устаткування	Комп'ютерна техніка (ноутбук, стаціонарний комп'ютер, графічний планшет) з можливістю демонстрації текстових і графічних матеріалів і виходу до мережі Інтернет.
Необхідні засоби	Не передбачено
Програмне забезпечення	Програми, необхідні для виконання завдань: Adobe Photoshop, Microsoft Word, Adobe Illustrator та інші.
Матеріали, інструменти	Не передбачено

Політика вивчення навчальної дисципліни

Політика щодо академічної доброчесності	Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності у своїх роботах. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час поточного контролю виявиться використання чужих ідей, студент втрачає право отримати бали за тему, або може виконати нову роботу, яка буде оцінена із заниженням балів.
Політика щодо відвідування занять	Пропуски занять без поважних причин неприпустимі (причини пропуску мають бути підтвержені). Усі роботи студентів повинні бути завантажені на кафедральний Гугл диск. Відсутність виконаних практичних завдань із дисципліни є підставою до не зарахуванню семестрової оцінки.
Політика щодо термінів виконання завдань і перескладання	Якщо студент пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її та на наступному занятті відповісти на ключові питання. Довгострокова відсутність студента на заняттях без поважних причин дає підстави для незаліку з дисципліни. Додаткові заняття у таких випадках не передбачені.

<p>Політика щодо правил поведінки на заняттях</p>	<p>На проведення занять з дисципліни з Історії дизайну розповсюджуються загально прийняті норми і правила поведінки, затверджених таким документом як «Правила поведінки здобувачів вищої освіти в Київській державній академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука». Вітається власна думка студентів з теми заняття, активне обговорювання проектних проблем, аргументоване відстоювання авторської позиції. Разом із тим під час занять не допускаються дії, які порушують порядок і заважають навчальному процесу, у тому числі користування мобільними телефонами для розмов, запізнення на заняття без поважних причин, не реагування на зауваження викладача.</p>
<p>Політика щодо комунікації з викладачем</p>	<p>Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи і тільки у робочі дні на корпоративну пошту викладача (bernat_1@kdidpamid.edu.ua). Умови листування: 1) в темі листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (скорочено — ІД); 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається — анонімні листи розглядатися не будуть; 3) файли підписувати таким чином: прізвище_завдання. Розширення: текст — doc, docx, ілюстрації — pdf. Окрім роздруківок для аудиторних занять, роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача. Консультування з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години.</p>

Детальнішу інформацію щодо компетентностей, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій навчальній програмі навчальної дисципліни (<https://kdidpamid.edu.ua/academy/navchannya>)

Розробник силабусу
навчальної дисципліни

Л.А. Бернат

Гарант освітньої програми

О.О. Лежнев

Завідувач кафедри

Л.М. Коваль

Силабус затверджено
на засіданні кафедри графічного дизайну

від 12 вересня 2023 р., протокол № 2